

2. Про регулювання містобудівної діяльності. Закон України від 17.02.2011р. № 3038-VI. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17/print> (дата звернення 27.11.2019).

3. Про відповідальність за порушення у сфері містобудівної діяльності. Закон України від 10.11.1994 , зі змінами та доповненнями. № [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> > laws > (дата звернення 27.11.2019).

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8074-10, зі змінами та доповненнями, [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10> (дата звернення 27.11.2019).

5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 25-26. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2341-14> (дата звернення 27.11.2019).

6. Урядовий портал. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення 27.11.2019).

*Хонон Наталія Андріївна,
Наук. керівник: д.і.н., проф. Деревінський В.Ф.,
Київський національний університет будівництва і архітектури*

ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ В БУДІВНИЦТВІ

I. **Вступ.** Будівництво – це одна з найважливіших галузей народного господарства. У розвинутих країнах на частку будівництва припадає від 8 до 16 % внутрішнього валового продукту, у цій галузі зайнято від 4 до 9 % загальної чисельності робітників. Загальна криза в економіці України в період переходу до ринкових відносин призвела до зменшення обсягів інвестицій, значного скорочення обсягів будівельно-монтажних робіт, зменшення кількості об'єктів, які будуються. Проте, в теперішній час, починаючи з 2000 р.р., стан економіки покращується, відбувається щорічне зростання внутрішнього валового продукту. Таким чином, з'явилися економічні передумови для зростання обсягів інвестицій і збільшення обсягів будівництва у країні[1].

Основне правило для здійснення нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту або технічного переоснащення будівель та споруд – розробка та погодження проектної документації з дотриманням вимог діючого законодавства України, у тому числі діючих державних будівельних норм, відповідно до завдання на проектування, затвердженого замовником.

На даний час, в Україні чинні Державні будівельні норми ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво», які набули чинності з 1 жовтня 2014 року і встановлюють склад та зміст проектної документації на нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт та технічне переоснащення будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів або їх частин [2]. Ці норми є обов'язковими для застосування органами державного управління і нагляду, замовниками, розробниками проектної документації та підрядниками, що виконують будівельні роботи.

Таким чином, у роботі буде висвітлено питання порядку розроблення проектної документації відповідно до вимог чинного законодавства України, що включає отримання містобудівних умов та обмежень, технічних умов, розробку завдання на проектування та безпосередньо розробку проектної документації.

II. Вихідні дані. Для забезпечення проектування об'єкта будівництва замовник повинен надати генпроектувальнику (проектувальнику) вихідні дані на проектування [3].

Основними складовими вихідних даних є:

- 1) містобудівні умови та обмеження;
- 2) технічні умови;
- 3) завдання на проектування.

III. Містобудівні умови та обмеження. Фізична або юридична особа, яка має намір, щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у власності або користуванні такої особи, повинна одержати містобудівні умови та обмеження для проектування об'єкта будівництва.

Містобудівні умови та обмеження містять:

- 1) назву об'єкта будівництва, що повинна відображати вид будівництва та місце розташування об'єкта;
- 2) інформацію про замовника;
- 3) відповідність на дату надання містобудівних умов та обмежень цільового та функціонального призначення земельної ділянки містобудівній документації на місцевому рівні;

4) гранично допустиму висотність будинків, будівель та споруд у метрах;

5) максимально допустимий відсоток забудови земельної ділянки;

6) максимально допустиму щільність населення в межах житлової забудови відповідної житлової одиниці (кварталу, мікрорайону);

7) мінімально допустимі відстані від об'єкта, що проектується, до червоних ліній, ліній регулювання забудови, існуючих будинків та споруд;

8) планувальні обмеження (охоронні зони пам'яток культурної спадщини, межі історичних ареалів, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання, охоронні зони об'єктів природно-заповідного фонду, прибережні захисні смуги, зони санітарної охорони);

9) охоронні зони об'єктів транспорту, зв'язку, інженерних комунікацій, відстані від об'єкта, що проектується, до існуючих інженерних мереж.

Перелік зазначених умов є вичерпним.

Містобудівні умови та обмеження є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Внесення змін до містобудівних умов та обмежень може здійснювати орган, що їх надав, за заявою замовника, на виконання приписів головних інспекторів будівельного нагляду центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, або за рішенням суду.

Скасування містобудівних умов та обмежень здійснюється:

1) за заявою замовника;

2) головними інспекторами будівельного нагляду в порядку здійснення державного архітектурно-будівельного нагляду у разі невідповідності містобудівних умов та обмежень містобудівному законодавству, містобудівній документації на місцевому рівні, будівельним нормам, стандартам і правилам;

3) за рішенням суду [3].

IV. Технічні умови. Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації заяви фізичної чи юридичної особи, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні.

У технічних умовах враховується, що місце приєднання інженерних мереж замовника до магістральних чи інших інженерних мереж

розташовується на межі земельної ділянки замовника або за його згодою на території такої земельної ділянки.

Якщо технічними умовами передбачається необхідність будівництва замовником інженерних мереж або об'єктів інженерної інфраструктури (крім мереж, призначених для передачі та розподілу електричної енергії, трубопроводів, призначених для розподілу природного газу, транспортування нафти та природного газу) поза межами його земельної ділянки, розмір пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту зменшується на суму їх кошторисної вартості, а такі інженерні мережі та/або об'єкти передаються у комунальну власність [3].

V.Завдання на проектування Завдання на проектування об'єктів будівництва складається з урахуванням вимог Державних будівельних норм ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво» [2] і затверджується замовником за погодженням із генпроектувальником (проектувальником).

Завдання на проектування визначає обґрунтовані вимоги замовника до планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень об'єкта будівництва, його основних параметрів, вартості та організації його будівництва і складається з урахуванням технічних умов, містобудівних умов та обмежень (вимоги нормативів з питань створення умов для безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення зазначаються в завданні окремим пунктом). У завданні на проектування можуть встановлюватися вимоги щодо обґрунтування використання імпортованих матеріалів, виробів, конструкцій та устаткування (з порівнянням технічних та цінових характеристик відповідних вітчизняних матеріально-технічних ресурсів).

VI. Проектна документація на будівництво. При розробленні проектної документації на будівництво визначається складність об'єкту. Від цього залежить кількість стадій проектування, яка визначається безпосередньо інвестором(замовником) та проектувальником.

Стадії проектування:

1) для об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), а також комплексів (будов), до яких входять лише об'єкти з незначними наслідками (СС1), проектування може здійснюватися:

А) в одну стадію - стадія робочий проект (далі - стадія РП) або;

Б) у дві стадії - для об'єктів невиробничого призначення - стадія ЕП, а для об'єктів виробничого призначення та лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури - стадія ТЕР та для обох - стадія РП;

2) для об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми наслідками (СС2), а також комплексів (будов), до складу яких входить хоча б один об'єкт, що за класом наслідків (відповідальності) належить до об'єктів із середніми наслідками (СС2), за рішенням замовника проектування може здійснюватися у дві або три стадії:

А) при двостадійному проектуванні:

- стадія проект (далі - стадія П);
- стадія робоча документація (далі - стадія Р);

Б) при трістадійному проектуванні:

- для об'єктів невиробничого призначення - стадія ЕП або за відповідним обґрунтованим рішенням замовника стадія ТЕО, а для об'єктів виробничого призначення та лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури - стадія ТЕО та для обох:

- стадія П;
- стадія Р;

3) для об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів зі значними наслідками (СС3), а також комплексів (будов), до складу яких входить хоча б один об'єкт, що за класом наслідків (відповідальності) належить до об'єктів із значними наслідками (СС3), проектування виконується в три стадії:

- для об'єктів невиробничого призначення - стадія ЕП або за рішенням замовника стадія ТЕО, а для об'єктів виробничого призначення та лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури - стадія ТЕО та для обох:

- стадія П;
- стадія Р.

Стадії ТЕО (ТЕР), ЕП після схвалення та/або стадія П після затвердження є підставою для розроблення наступних стадій проектування.

Проектні рішення, передбачені проектною документацією, на стадії, що підлягає затвердженню, мають відповідати проектним рішенням, що були схвалені на попередніх стадіях проектування ЕП, ТЕО, ТЕР.

Проектні рішення на стадіях проектування, які підлягають затвердженню, розробляються з максимальною деталізацією, необхідною

для достовірного визначення кошторисної вартості будівництва, що дозволить реалізувати проект будівництва за цією вартістю.

Тривалість будівництва визначається при розробленні стадій ТЕО (ТЕР), ЕП, П або РП у розділі проекту з організації будівництва, враховуючи вид будівництва, складність будови, технічні та технологічні рішення, обсяг будівництва, трудові та технічні ресурси.

При проектуванні об'єктів з класом наслідків (відповідальності) СС2, СС3 можуть бути виконані робочі креслення на спеціальні допоміжні споруди, пристосування та установки, що обов'язково має бути обґрунтовано у пояснювальній записці проекту.

У разі прийняття рішення щодо коригування проектної документації проектною організацією, яка не є її розробником, скоригована проектна документація підлягає погодженню з проектувальником - розробником проекту, крім випадку передачі відповідно до законодавства авторських майнових прав іншій особі.

Проектна документація на об'єкт будівництва має бути розроблена з урахуванням будівельних норм та стандартів, чинних на дату передання її замовнику.

Кошторисна документація підписується відповідно до вимог, встановлених будівельними нормами та державними стандартами з питань ціноутворення [3].

VII. Висновок Таким чином, проведене дослідження дало підстави з'ясувати, що з метою розробки проектної документації замовник повинен отримати вихідні дані, про склад та вимоги до яких зазначено у цій роботі, в тому числі затвердити завдання на проектування за погодженням з ген проектувальником (проектувальником). Також, в залежності від належності об'єкта до відповідного класу наслідків (відповідальності) проектна документація може розроблятися як в одну стадію, так і в дві, а то й в 3 стадії, проте незалежно від кількості стадій проектна документація в будь-якому випадку повинна розроблятися з урахуванням вимог чинного законодавства України, у тому числі Державних будівельних норм ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво».

Список використаних джерел та літератури:

1. Організація будівництва/С.А.Ушацький, Ю.П.Шейко, Г.М.Тригер та ін.; за редакцією С.А.Ушацького. Підручник. – К.: Кондор,2007. – 521 с.
2. Державні будівельні норми ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво».
3. Порядок розроблення проектної документації на будівництво об'єктів, затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2011 № 45 (у редакції наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 23.03.2012 № 122).

*Макарчук Ксенія Володимирівна,
Департамент вшанування пам'яті та зв'язків з громадськістю
Міністерства у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та
внутрішньо переміщених осіб України*

БУДІВНИЦТВО ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ЯК ЗАСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН З НЕПІДКОНТРОЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ

Відсутність доступу громадян з непідконтрольних територій до адміністративних послуг України є суттєвою перешкодою на шляху до їх реінтеграції. Окрім вирішення суто мілітарних і дипломатичних проблем, регіональна політика відносно непідконтрольних територій повинна базуватись також на відновленні функцій держави у повному обсязі. Однією з перших таких функцій є функція надання адміністративних послуг, коли громадянин відчуває безпосередній зв'язок із державою.

Дослідники наголошують, що процес та процедури надання з боку української влади адміністративних та соціальних послуг для громадян України, що проживають на тимчасово окупованій території Кримського півострова, залишаються недосконалими. Введено судову процедуру стосовно затвердження актів цивільного стану. судовий характер процедури вважають обтяжливим для кримчан міжнародні організації та експерти. Запровадження адміністративної процедури започаткування реєстру щодо фактів народження та смерті громадян України на тимчасово